

74. Mum Grafikleri (Candlestick) Nasıl Okunur?

Teknik Analiz | Orta Makale (~300-500 kelime)

Mum Grafiği Nedir?

Mum grafiği (candlestick chart), belirli bir zaman dilimindeki dört kritik fiyatı tek bir görsel unsurda özetler: açılış, kapanış, en yüksek ve en düşük. Japon pirincini takip eden tüccarlar tarafından 17. yüzyılda geliştirilen bu grafik türü, bugün dünyanın en yaygın kullanılan fiyat grafiği formatıdır.

Mumun Anatomisi

Her mum "gövde" ve "gölge" (fitil) bölümünden oluşur. Gövde: açılış ile kapanış arasındaki mesafeyi gösterir. Yeşil (veya beyaz) gövde: kapanış açılışın üzerinde, yani fiyat yükselmiş. Kırmızı (veya siyah) gövde: kapanış açılışın altında, yani fiyat düşmüştür. Üst gölge: o dönem içinde ulaşılan en yüksek fiyatı gösterir. Alt gölge: en düşük fiyatı gösterir.

Önemli Tek Mum Formasyonları

Doji: Açılış ve kapanış neredeyse eşit; gövde çok küçük veya yok. Kararsızlığı ve olası dönüşü işaret eder.

Çekiç (Hammer): Küçük gövde, uzun alt gölge. Düşüş trendinin sonunda güçlü alım baskısını gösterir; potansiyel yükseliş sinyali.

Ters Çekiç (Inverted Hammer): Küçük gövde, uzun üst gölge. Düşüş trendinin sonunda alım denemesini gösterir.

Sarkıt (Hanging Man): Çekiçle aynı görünüm ama yükseliş trendinin tepesinde oluşur; satış baskısı başlıyor olabilir.

Kayan Yıldız (Shooting Star): Küçük gövde, uzun üst gölge; yükseliş trendinin zirvesinde oluşur, düşüş habercisi.

İki Mum Formasyonları

Yutan Mum (Engulfing): Bir önceki mumu tamamen içine alan karşı renkli mum. Boğa yutanı (yeşil yutan kırmızıyı): yükseliş sinyali. Ayı yutanı (kırmızı yutan yeşili): düşüş sinyali. Trend dönüşünde en güvenilir formasyonlardan biridir.

Harami: Büyük bir mumun içinde kalan küçük ters renkli mum; momentum azalıyor sinyali verir.

Üç Mum Formasyonları

Üç Beyaz Asker (Three White Soldiers): Birbirini izleyen üç güçlü yeşil mum; güçlü yükseliş trendinin başladığına işaret eder.

Üç Kara Karga (Three Black Crows): Birbirini izleyen üç kırmızı mum; güçlü düşüş trendini gösterir.

Sabah Yıldızı (Morning Star): Düşüş - doji - yükseliş üçlüsü; dip dönüşünün güçlü sinyalidir.

Akşam Yıldızı (Evening Star): Yükseliş - doji - düşüş üçlüsü; tepe dönüşünün güçlü sinyalidir.

Pratik Kullanım İpucu

Mum formasyonları tek başına kullanılmamalı; destek/direnç seviyeleri, RSI veya trend yönüyle teyit alınmalıdır. Büyük zaman dilimlerinde (günlük, 4 saatlik) oluşan formasyonlar küçük zaman dilimlerine göre çok daha güvenilirdir.